

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA (Economics) (II Sem.) Examination
Monday, 23rd April, 2012
11 a.m. to 2 p.m.

PA02EECO01 - Theory of Agriculture Economics

- Note : (1) Attempt all questions.
 (2) Maximum Marks : 70

Q.1 Fill in the blanks with appropriate option. Write answers in answer book. (10)

1. The minimum support price of agricultural products is declared on _____ time / period.
 (Before harvesting, Harvesting, After harvesting)
2. An institution FCI - which is working in agricultural sector, this institution - FCI's full form is _____.
 (Fertilizer Corporation of India, Food Corporation of India, Farm Commission of India)
3. According to new National Agricultural Policy _____ is the target of annual growth rate of Agricultural Sector.
 (4%, 3%, 5%)
4. Green Revolution began in the year _____ in India.
 (1960, 1966, 2001)
5. Proportion of _____ sector in GDP is reducing after independence in India.
 (Industrial, Agriculture, Tertiary)
6. _____ is the most effective component for increasing price of food.
 (Availability of food, Distribution, Climate Change, All)
7. National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD) was set up by the Government on 12 July _____.
 (1945, 1982, 1995)
8. _____ millions hectares is the geographical area of India.
 (577.89, 328.73, 54.86)
9. _____ plays vital role to control the prices of food grains and inflation.
 (Support prices, Buffer Stock, Bank Credit)
10. $\frac{\text{Total Production}}{\text{Total Land Area}} = \text{_____}$.
 (Agricultural Production, Agricultural Productivity, Agricultural out put)

Q.2 What does product - product relationship indicate ? Indicate their types. How would you determine the best combination of product - product relationship ? (15)

OR

Q.2 What is factor - product relationship ? Indicate briefly its types. (15)
How would you determine the best use of a scarce input in agriculture ?

Q.3 Differentiate risk and uncertainty. What are the types of (15)
uncertainties ? How they can be removed ?

OR

Q.3 Discuss the terms of agricultural product price and give the causes (15)
for it.

Q.4 What is buffer stock ? Discuss the important points to be (15)
considered when adopting the buffer stock policy.

OR

Q.4 What is the role of Gujarat State in distribution of inputs in (15)
agricultural sector in the State Government ?

Q.5 Write short note. **(Any Two)** : (15)

1. Expansion Path
2. Types of price instability
3. Joint product
4. Production Possibility Curve

ગુજરાતી તરજૂમો

નોંધ : (૧) બધાં પ્રશ્નો લખો.
(૨) મહત્તમ ગુણ : ૭૦

પ્ર.૧ યોગ્ય વિકલ્પ વડે ખાતી જગ્યા પૂરો જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો. (૧૦)

(૧) કૃષિ પેદાશોનાં ટેકાનાં ભાવોની જાહેરાતો _____ સમયે કરવી જોઈએ.
(વાવણી પહેલાનાં, વાવણીનાં, વાવણી પછીનાં)

(૨) ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે સ્થાપવામાં આવેલ FCI નામની સંસ્થાનું પૂરું નામ _____ છે.

(Fertilizer Corporation of India, Food Corporation of India,
Farm Commission of India)

(૩) નવી રાષ્ટ્રીય કૃષિનીતિમાં કૃષિક્ષેત્રે વાર્ષિક _____ ટકાથી વધુ વિકાસદર
હાંસલ કરવાનો ધ્યેય રાખવામાં આવ્યો છે.

(૪ ટકા, ૩ ટકા, ૫ ટકા)

(૪) ભારતીય કૃષિક્ષેત્રમાં 'હરિયાણી ક્રાંતિ'ની શરૂઆત _____ વર્ષથી થઈ.
(૧૯૬૦, ૧૯૬૬, ૨૦૦૧)

(૫) સ્વાતંત્ર્ય બાદ દેશની કુલ રાષ્ટ્રીય આવકમાં _____ ક્ષેત્રનો ફાળો ઘટી રહ્યો
છે.

(ઉદ્યોગ, કૃષિ, સેવા)

- (ક) અનાજના ભાવ વધારા માટે મુખ્ય અસરકારક પરિબલ _____ છે.
(અનાજની માંગ, વહેંચણી, વાતાવરણમાં બદલાવ, આ બધાં જ)
- (ગ) રાષ્ટ્રીય કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસ બેન્ક (નાબાર્ડ)એ કામગીરી ૧૨ જૂલાઈ _____ થી શરૂ કરેલી છે.
(૧૯૪૫, ૧૯૮૨, ૧૯૯૫)
- (ઘ) ભારતનો ભૌગોલિક વિસ્તાર _____ મીલીયન હેક્ટરનો છે.
(૫૭૭.૮૯, ૩૨૮.૭૩, ૫૪.૮૬)
- (ચ) અનાજનાં ભાવોની સ્થિરતા જાળવવા તથા ફ્લૂગાવો અંકુશિત રાખવામાં _____ મહત્વનો ભાગ ભજવી શકે તેમ છે.
(ટેકાના ભાવો, બફર સ્ટોક, બેંક થાપણો)
- (૧૦ કુલ ઉત્પાદન _____ = _____
) કુલ જમીનનો વિસ્તાર _____
(ખેતીનું ઉત્પાદન, ખેતીની ઉત્પાદકતા, ખેતીની કુલ ઉપજ)

પ્ર.૨ ઉત્પન્ન - ઉત્પન્ન સંબંધ શું દર્શાવે છે ? તેના પ્રકાર દર્શાવો. ઉત્પન્ન - ઉત્પન્ન સંબંધનું ઉત્તમ સંયોજન તમે કેવી રીતે નક્કી કરશો ? (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ સાધન - ઉત્પન્ન સંબંધ શું છે ? ટૂંકમાં તેના પ્રકાર દર્શાવો. ખેતીમાં અછતવાળા સાધનનો ઉત્તમ ઉપયોગ તમે કેવી રીતે નક્કી કરશો ? (૧૫)

પ્ર.૩ જોખમ અને અનિશ્ચિતતા વચ્ચે તફાવત દર્શાવો. અનિશ્ચિતતાના પ્રકારો કયા છે ? તે કેવી રીતે દૂર કરી શકાય ? (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ કૃષિ પેદાશનાં ભાવોનું વલણ સમજાવી તેનાં કારણો જણાવો. (૧૫)

પ્ર.૪ બફર સ્ટોક એટલે શું ? બફર સ્ટોકની નીતિ અપનાવતી વખતે કયા મુદ્દાઓ મહત્વના છે ? તેની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ ગુજરાત રાજ્યમાં ખેતી ક્ષેત્રે ઇનપુટ્સ (સાધનો) મળી રહે તે માટે રાજ્ય સરકાર શું ભાગ ભજવે છે ? (૧૫)

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૫)

- (૧) કદ વિકાસ
- (૨) ભાવોની અસ્થિરતાનાં પ્રકારો
- (૩) સંયુક્ત પેદાશ
- (૪) ઉત્પાદન શક્યતા વક્ર

#####